

Parlament de
D. Guillem Rosselló Bordoy, Director
del Museu de Mallorca, pronunciat amb
motiu de la inauguració del Congrés
“El nostre patrimoni Cultural.
Base jurídica per a la seva defensa”

Catedral de Mallorca.
a 25 de febrer 1990.

Mallorca mai ha sigut una terra gaire afeccionada a conservar els seus monuments, i dic els seus monuments com a expressió tangible del seu patrimoni cultural. No es una afirmació dogmàtica, es una realitat que podríem documentar amb molts d'exemples i com a mallorquí de soca rel em dol aquesta indiferència i sense por de tirar pedres per damunt les meves teulades puc dir-ho, clar i llampant.

Endemés trenta dos anys de la meua vida professional dedicat a fer de quixot, un tant de bades, a dir veritat, amb l'intent de defensar el que es indefensable, m'han permès recobrir el meu cos d'una dura cuirassa, per sobre la que reboten pedres, coces i travetes que al llarg de la meua trajectòria professional he anat patint, vegada rera vegada.

I avui al moment de inaugurar aquest primer Congrés que la nostra Societat Arqueològica Lul·liana, ha convocat baix el tema: “El nostre patrimoni cultural. Base jurídica per a la seva defensa” voldria tant sols, en les més breus paraules possibles recordar un trist passat de desgavells i malifetes per augurar, a partir d'aquest Congrés un futur esponerós on el que és nostre deixi de ser mercaderia a punt de rebaixa, per recuperar el seu vertader valor.

Recordem que la Societat Arqueològica Lul·liana a 1880 fou fundada per donar suport en aquesta tasca de defensa del Patrimoni Cultural. Cent deu anys després, segueix mantenint fermes els seus principis fundacionals. Baix l'empar del lema evangèlic de: COLLIGITE QUAE SUPERAVERUNT FRAGMENTA, NE PEREANT la Societat ha actuat i el recollir els fragments que es mantingueren al llarg del temps per tal d'evitar la seva desaparició ha estat la seva tasca més noble. Som conscients de què els temps camvien i no basta recollir

com a apassionats col·leccionistes; avui és necessari sortir al carrer, cridar a la plaça pública i dir les coses pel seu nom per tal de què el nostre Patrimoni, minvat i esquinçat deixi de patir nous sotrocs i endemeses. Encara que seria bo recordar que aquell que segles enrera va sortir a predicar al desert, va acabar escapçat... Són gangues de l'ofici.

A dir veritat estam lluny de l'enderrocament d'una porta de Sta. Margalida, defensada per una declaració de Monument Històrico-Artístic; de bon de veres 1912 és una 'poca llunyana, però 1971 on el poblat talaiòtic de Son Oms, també defensat per igual declaració, desapareixia per donar pas a una segona pista de vol d'un aeroport, una data molt propera.

Recordem que allò tan urgent que va causar tal destrucció, irremeiable, al llarg de més de 15 anys tan sols va servir per l'estrena d'una pilota de golf, o per tenir-hi aparcats els avions inútils de les companyies aèries que poc a poc feien figa.

Estam, malauradament, molt mes aprop d'una destrucció de pintures murals a Binissalem a mans d'aquells que per llei, com a propietaris i com a Ajuntament, els hi pertocava defensar el propi patrimoni. Es recent el desgavell en torn a Muro, on cases vilatanes de llarga tradició cauen a cops d'excavadora o torres de molí, com a fulles mortes, volen a la primera ventada... Tan sols a Muro?

Esperem que a hores d'ara això deixi de ser el pa nostre de cada dia i el passat històric de la nostra terra mereixi un tracte no sols respectuós sinó prevalent a l'hora de defensar el que és nostre.

Aquest primer Congrés, convocat per la Societat Arqueològica, té com a tema de discussió un aspecte fonamental per tal d'arribar a una defensa aferrissada del nostre patrimoni cultural: La base jurídica. En aquest sentit hem demanat a prestigiosos juristes que presentin les seves idees per tal d'aconseguir el millor per la nostra terra. Els altres aspectes urbanístics, arquitectònics, toponímics i ecològics queden també en bones mans, puix pensam que és tan trist veure una murada de ciment vora la mar com veure el rosari de noms imbècils que també vorejen les nostres costes.

Si la tristor ens envaïex al sentir que una punta farcida de pinar i garriga sigui una espina clavada al cor d'un batle per no poder gaudir d'una riba marina encimentada al cent per cent, també ens ha de doldre que una simple espina poc mal farà al cor encimentat de tal batle que així pensi.

Emperò senyores, senyors, avui presents en aquest acte solemne d'obertura d'un Congrés, necessari però problemàtic a l'hora de dur a bon termini les seves conclusions, tan sols voldria recordar-vos: si és fonamental una base jurídica per la defensa d'un patrimoni cultural, (que hem rebut com a llegat dels nostres avantpassats) també es necessària la ferma voluntat política de posar en funcionament aquest corpus jurídic.

Així com aplicar la llei i dur-la fins a les seves conclusions més extremes. Sinó ho feim així haurem jugat de bades, i les nostres paraules seran com a ditades a l'aigua, vuits i nous i cartes que no lliguen, promeses de mal pagador... Emperò, al manco ens quedarà a tots aquells que sabidors de l'aventura que començavem, ferem tot el possible perquè la nostra veu arribi més enllà del desert.